

DASTURLASHNI O'RGANISHNI QANDAY BOSHLASH KERAK?

*Namangan davlat universiteti Amaliy matematika
yo`nalishi 2-kurs talabasi*

Toshtemirova Gavharxon Sirojiddin qizi

Ubaydullayeva Diloromxon Maxmudjon qizi

Namangan Davlat Universiteti "Raqamli ta`lim texnologiyalari" kafedrasida o`qituvchisi

Annotatsiya : *Bu maqolada asosida siz aynan dasturlash nimadan boshlash kerakligi haqida tushuncha olasiz va dasturlash tillarini ahamiyati haqida ham so`z olib borilgan.*

Kalit so`zlar *c#,php,python JavaScript*

HOW TO START LEARNING PROGRAMMING?

*Namangan State University Applied Mathematics
direction 2nd student*

Toshtemirova Gavharkhan Sirozhiddin's daughter

Ubaydullayeva Diloromxon

*Teacher of " Digital educational technologies "
department of Namangan State University*

Annotation : *Based on this article, you will get an idea of exactly what programming should start with, and the importance of programming languages has also been mentioned.*

Keywords: *c#,php,python,JavaScript*

КАК НАЧАТЬ ИЗУЧАТЬ ПРОГРАММИРОВАНИЕ?

*Студентка 2 курса направления прикладной математики
Наманганского государственного университета*

Тоштемирова Гавархан, дочь Сирожиддина

Убайдуллаева Дилором

*Преподаватель кафедры «Цифровые образовательные технологии»
Наманганского государственного университета*

Аннотация : *На основе этой статьи вы получите представление о том, с чего именно начать программирование, а также о важности языков программирования.*

Ключевые слова : *c#,php,python,JavaScript*

KIRISH

Dasturlash olamiga yangi kirib kelgan ko'pchilikni "Nimadan boshlashim kerak" degan savol ko'pchilikni qiynashi tabiiy hol. Dasturlashni o'rganish uchun juda uzoq masofani bosib o'tishingiz kerak. Uzoq masofalarni bosib o'tish uchun esa reja asosida harkat qilinsa kattaroq natijaga erishiladi deb o'ylayman.

Masalan insonda eng birinchi o'rinda qiziqish bo'lishi kerak. Agar siz telefonlar kompyuterlar web saytlar qanday ishlashiga qiziqsangiz sizda dasturlashni o'rganishga moyillik bor. Bu qadam juda muhim rol o'ynaydi.

Qaysi yo'nalish dasturlovchisi bo'lishni istaysiz? Dastlab qaysi yo'nalishda dasturlash bilan shug'ullanishni istashingizni aniqlab olishingizga to'g'ri keladi. IT sohasiga kirish jarayonini tezlatish uchun treninglarda ishtirok etish imkonini qidiring yoki sizning ishingiz bilan shug'ullanadigan odam toping. O'z bilimlarini sizga o'rgatadigan ustozni topish juda muhim. O'rganish jarayonida shunday holatlar bo'ladiki, qayta-qayta o'qisangiz ham hech narsani anglab ololmaysiz. Kitob bilan soatlab vaqt o'tkzangiz ham baribir tushunmaysiz. Ana shunday holatlarda ustoz zarur bo'ladi. Ustoz bu murakkablikni sizga oddiy qilib tushuntiradi. HTML, CSS, Python va Javascript – bu bilimning asosi, boshlang'ich bosqich. Undan keyin dasturlashning algoritmini, vositalarini bilish va tajriba orttirish juda muhim. Nima bo'lganda ham qunt bilan harakat qilsangiz, dasturlashni o'rganib olishingiz mumkin. Faqat buning uchun kerakli adabiyotlarni to'g'ri tanlay olsangiz bo'lgani. Unutmang! Til bilish ham muhim ahamiyatga ega. Dasturlash tillari haqida qisqa ma'lumotlar bersam.

Til nomi	Bu til nima uchun ishlatiladi?	Taroziga soling	Kamchiliklari
C	Skript tizimlarining ilovalari	Yuqori va past darajadagi tillarni birlashtirgan o'rnatilgan funksiyalar bilan samarali va ko'chma	Ob'ektga asoslangan dasturlashni qo'llab-quvvatlamaydi
Python	Orqa fonni ishlab chiqish uchun ishlatiladigan umumiy maqsadli dasturlash tili	O'rganish va o'qish oson, ko'p qirrali va katta kutubxonalar bilan ko'chma	C yoki C ++ ga qaraganda sekinroq bo'lishi mumkin
JavaScript	Interaktiv veb-saytlar yaratish uchun mijozlar va serverlar dasturlash tili	O'rganish va tushunish oson, boshqa tillar bilan ishlaydigan kuchli, ommabop va	Mijoz tomoni skript sifatida foydalanuvchilar xavfsizlikka tahdid

		moslashuvchan dasturlash tili	soluvchi kodni ko'rishlari mumkin
++	C	O'yinni ishlab chiqishda mashhur, lekin operatsion tizimlar, veb - ilovalar va brauzerlar uchun ham ishlatiladi	Tasvirni tez qayta ishlash va ob'ektga yo'naltirilgan xususiyatlarga ega tez dasturlash tili
HP	P	HTML-ga o'rnatilgan, elektron tijorat veb-sahifalari kabi interaktiv veb-saytlarga xizmat ko'rsatuvchi server tomonidagi skript tili	Onlayn hamjamiyat bilan ko'p qirrali, o'rganilishi oson bo'lgan dasturlash tili; turli xil operatsion tizimlarga mos keladi
#	C	Microsoft tomonidan yaratilgan, bu orqa tomonga, ob'ektga yo'naltirilgan dasturlash tili o'yinlarni ishlab chiqish, Windows ilovalari va veb-saytlarni ishlab chiqish uchun ishlatiladi.	Ko'p turdagi dasturiy ta'minot va ilovalarni ishlab chiqish uchun ishlatiladigan ko'p qirrali va samarali dasturlash tili; C ++ ga o'xshash
			Bu murakkab tilni o'zlashtirish uchun ko'p vaqt ketadi va kodni kompilyatsiya qilishni talab qiladi.

Keling bir xil masalani har xil dasturlash tillarida yozib ko'ramiz

Masala: to'g'ri to'rtburchakning tomonlari a va b berilgan bo'lsin uning perimetrini hisoblovchi dastur tuzing

1.C# tilida

using System;

public class Tortburchak

{

public static void Main(string[] args)

{

// To'g'ri to'rtburchak tomonlarini kiritamiz

Console.WriteLine("a tomonni kiriting: ");

double a = double.Parse(Console.ReadLine());

Console.WriteLine("b tomonni kiriting: ");

double b = double.Parse(Console.ReadLine());

```
// Perimetrini hisoblaymiz
double perimetr = 2 * (a + b);
// Natijani ekranga chiqaramiz
Console.WriteLine("To'g'ri to'rtburchakning perimetri: " + perimetr);
Console.ReadKey(); // Console oynasi yopilib qolmasligi uchun
}
}
```

2.PYTHON

Masala: to'g'ri to'rtburchakning tomonlari a va b berilgan bo'lsin uning perimetrini hisoblovchi dastur tuzing

```
# To'g'ri to'rtburchakning tomonlarini kiritamiz
a = float(input("a tomonni kiriting: "))
b = float(input("b tomonni kiriting: "))
# Perimetrini hisoblaymiz
perimetr = 2 * (a + b)
# Natijani ekranga chiqaramiz
print("To'g'ri to'rtburchakning perimetri:", perimetr)
```

3.C++ tilida

Masala: to'g'ri to'rtburchakning tomonlari a va b berilgan bo'lsin uning perimetrini hisoblovchi dastur tuzing

```
#include <iostream>
int main() {
    // To'g'ri to'rtburchakning tomonlarini kiritamiz
    double a, b;
    std::cout << "a tomonni kiriting: ";
    std::cin >> a;
    std::cout << "b tomonni kiriting: ";
    std::cin >> b;
    // Perimetrini hisoblaymiz
    double perimetr = 2 * (a + b);
    // Natijani ekranga chiqaramiz
    std::cout << "To'g'ri to'rtburchakning perimetri: " << perimetr << std::endl;
    return 0;
}
```

4.PHP

Masala: to'g'ri to'rtburchakning tomonlari a va b berilgan bo'lsin uning perimetrini hisoblovchi dastur tuzing

```
// To'g'ri to'rtburchakning tomonlarini kiritamiz
echo "a tomonni kiriting: ";
$a = readline();
```

```
echo "b tomonni kiriting: ";
$b = readline();
// Perimetrini hisoblaymiz
$perimetr = 2 * ($a + $b);
// Natijani ekranga chiqaramiz
echo "To'g'ri to'rtburchakning perimetri: " . $perimetr . "\n";
?>
```

Demak sizlar bilan dasturlashni aynan nimadan boshlash kerakligi haqida savolimizga javob topdik deb o'ylayman

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. "INFORMATIKANING NAZARIY ASOSLARI" fanining o'quv dasturi. Buxoro -2021- yil.
2. AXBOROT XAVFSIZLIGI PROTOKOLLARI. (O'quv qo'llanma) M.H. A O.Po'latovna, X.P.Hasanov, Nazarova, I.U.Xolimtayeva, O.D.Nuritdinov. Toshkent – 2019
3. https://uz.wikipedia.org/wiki/Axborot_xavfsizligi
4. <https://cyberleninka.ru/article/n/rsa-shifrlash-algoritmining-maxfiy-kalitini-aniqlash-algoritmi/viewer>
5. https://scholar.google.com/scholar?oi=bibs&hl=ru&authuser=2&cluster=10504141835008168760#d=gs_cit&t=1735149076036&u=%2Fscholar%3Fq%3Dinfo%3AOLFP7eVg1xpEJ%3Ascholar.google.com%2F%26output%3Dcite%26scirp%3D0%26scf%3D1%26hl%3Dru%26authuser%3D2
6. Alijonova, K., & Ubaydullayeva, D. (2024). C++ muhitida Rekursiv funksiyalar haqida malumotlar va dasturlarni korib chiqish. Universal xalqaro ilmiy jurnal, 1(12), 370-374.
7. Артикова Ш. МЕЖКУЛЬТУРНЫЕ РАЗЛИЧИЯ В ОЦЕНКЕ ВЕЖЛИВОСТИ ПРИ ПЕРЕВОДЕ И ИНТЕРПРЕТАЦИИ ТЕКСТОВ //Академические исследования в современной науке. – 2024. – Т. 3. – №. 44. – С. 109-111.
8. Артикова Ш. МЕЖКУЛЬТУРНЫЕ РАЗЛИЧИЯ В ОЦЕНКЕ ВЕЖЛИВОСТИ ПРИ ПЕРЕВОДЕ И ИНТЕРПРЕТАЦИИ ТЕКСТОВ //Академические исследования в современной науке. – 2024. – Т. 3. – №. 44. – С. 109-111.
- 9.
- 10.
11. Артикова, Ш. (2024). МЕЖКУЛЬТУРНЫЕ РАЗЛИЧИЯ В ОЦЕНКЕ ВЕЖЛИВОСТИ ПРИ ПЕРЕВОДЕ И ИНТЕРПРЕТАЦИИ ТЕКСТОВ. Академические исследования в современной науке, 3(44), 109-111.
12. Артикова, Ш. (2024). МЕЖКУЛЬТУРНЫЕ РАЗЛИЧИЯ В ОЦЕНКЕ ВЕЖЛИВОСТИ ПРИ ПЕРЕВОДЕ И ИНТЕРПРЕТАЦИИ ТЕКСТОВ. Академические исследования в современной науке, 3(44), 109-111.

13. Артикова Ш. М. Вежливость В Семейной Риторике Узбекистана И Англии: Культурные Различия //International Conference on Linguistics, Literature And Translation (London). – 2024. – Т. 8. – С. 98-101.
14. Артикова, Ш. М. (2024, October). Вежливость В Семейной Риторике Узбекистана И Англии: Культурные Различия. In International Conference on Linguistics, Literature And Translation (London) (Vol. 8, pp. 98-101).
15. Артикова, Ш. М. (2024, October). Вежливость В Семейной Риторике Узбекистана И Англии: Культурные Различия. In International Conference on Linguistics, Literature And Translation (London) (Vol. 8, pp. 98-101).
16. Shaxnoza A. PROSODIC FEATURES OF SPEECH FORMS OF ADDRESS IN ENGLISH DISCOURSE IN COMPARISON WITH RUSSIAN //Journal of Modern Educational Achievements. – 2022. – Т. 1. – С. 33-38.
17. Shaxnoza, Artikova. "PROSODIC FEATURES OF SPEECH FORMS OF ADDRESS IN ENGLISH DISCOURSE IN COMPARISON WITH RUSSIAN." Journal of Modern Educational Achievements 1 (2022): 33-38.
18. Shaxnoza, A. (2022). PROSODIC FEATURES OF SPEECH FORMS OF ADDRESS IN ENGLISH DISCOURSE IN COMPARISON WITH RUSSIAN. Journal of Modern Educational Achievements, 1, 33-38.
19. Artikova, Shaxnoza Maxamadovna. "О НЕОБХОДИМОСТИ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН." Theoretical & Applied Science 5 (2020): 79-83.
20. Artikova, S. M. (2020). О НЕОБХОДИМОСТИ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН. Theoretical & Applied Science, (5), 79-83.
21. Artikova S. M. О НЕОБХОДИМОСТИ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН //Theoretical & Applied Science. – 2020. – №. 5. – С. 79-83.
- 22.